

EIS

Annelie Mannertorn

Telefon 08-4058069

E-post annelie.mannertorn@enterprise.ministry.se

Kommenterad dagordning rådsmötet TTE (energi) den 19 februari 2009

Dp.1 Godkännande av dagordning

Dp. 2 Godkännande av ev. A-punkter

Dp 3 a) Uppföljning av gaskrisen

- Information från rådssekretariatet och kommissionen samt åsiktsutbyte.
Gaskrisen har tidigare behandlats i EU-nämnden inför GAERC den 26 januari.

Bakgrund

Under rubriken energiförsörjningstrygget kommer en uppföljning av gaskrisen äga rum. Gaskrisen inleddes efter årsskiftet då det stod klart att Ukraina och Ryssland inte lyckats förhandla fram nya villkor för leveranser och transit av gas. Stora delar av sydöstra Europa drabbades mycket hårt av krisen då leveranserna av gas helt upphörde den 6 januari. Krisen aktiverade en intensiv verksamhet från EU:s sida, med att dels bevaka utvecklingen och aktivera krismekanismer samt att försöka medverka till att leveranserna till EU återupptogs. På politisk nivå har frågan diskuterats den 8 januari vid ett informellt GAC-möte, vid ett extrainsatt energiministermöte den 12 januari, då rådsslutsatser antogs där EU krävde att båda parter skulle återuppta gasleveranserna omedelbart och ringade in åtgärder som måste vidtas för att undvika liknande kriser i framtiden. Även GAERC behandlade frågan den 26 januari.

Den akuta krisen fick sin upplösning den 17 januari då ett nytt avtal mellan parterna överenskomts. Den 20 januari återupptogs leveranserna av gas till Europa via Ukraina.

Vid energiministermötet väntas kommissionen och ordförandeskapet att informera om krisens utveckling och följder, varpå ministerrådet ges tillfälle att diskutera frågan.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar den uppgörelse som nåtts, som till stor del kan tillskrivas det faktum att Unionen agerat enat. Regeringen känner solidaritet med den utsatta situation som medlemsstater med ensidiga beroenden befinner sig. Det är viktigt att krishanteringssystem och solidaritetsmekanismer är adekvata och vid behov vidareutvecklas. Regeringen är som inkommande ordförandeskap beredd att hantera de förslag som kommer att vidtas som ett svar på krisen.

Samtidigt visar situationen på den sårbarhet som kännetecknar försörjningssituationen i stora delar av EU. Regeringen vidhåller därför att EU:s långsiktiga ambition måste därför vara att minska sitt externa fossila beroende genom utveckling av inhemska och förnybara energikällor samt insatser för ökad energieffektivitet.

Dp 3b) Energiförsörjning

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Andra strategiska energiöversynen - En handlingsplan för energitrygghet och energisolidaritet

- Antagande av rådsslutsatser

dok 5808/09 (coreper dok)

KOM(2008) 781 slutlig

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden den 5 december 2008 (Överläggning med NU den 27 januari 2009)

Bakgrund

EU:s energipolitik vilar på tre pelare; konkurrenskraft, miljömässig hållbarhet samt försörjningstrygghet. Den första s.k. Strategiska energiöversynen, som presenterades i januari 2007, lade grunden för inriktningen på EU:s energipolitik och resulterade i Europeiska rådets slutsatser 2007, där EU:s 20-20-20-mål till 2020 beslutades och en handlingsplan för åren 2007-2009 antogs.

Under 2007 och början av 2008 lade kommissionen fram förslag som svarar upp mot de förstnämnda delarna i handlingsplanen (inre marknads- resp klimatpaket). En rad medlemsstater har drivit på för att energiförsörjning ska ges ett större fokus på EU-nivån. Den 13 november 2008 presenterade kommissionen den andra Strategiska energiöversynen som, i enlighet med vad Europeiska rådet beslutat, har energiförsörjning som tema.

Meddelandet om den andra Strategiska energiöversynen utgör ett paraplydokument för ett helt paket med initiativ (20-talet dokument). Kärnan i paraplydokumentet är en handlingsplan för försörjningstrygghet och solidaritet i energisektorn där åtgärder inom fem områden pekas ut; infrastruktur, externa relationer, solidaritet (f.f.a. krismekanismer), energieffektivisering samt inhemska energikällor.

Inriktningen på de initiativ och åtgärder som föreslås i meddelandet väntas slås fast av ER:s vårtoppmöte 2009. Som inspel till dessa toppmöteslutatsatser ska energiministrarna anta rådsslutsatser vid TTE-rådet den 19 februari. Dessa slutsatser speglar Kommissionens handlingsplan, men präglas också av den nyliga gaskrisen och de slutsatser som antogs vid i samband med det extraordinära energiministermötet den 12 januari.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen har i förhandlingarna drivit att rådsslutsatserna bör avspegla kommissionens breda ansats till försörjningstrygghet. Regeringen har verkat för ökat fokus på den inre marknadens betydelse för infrastrukturutveckling samt för utveckling av delarna som rör diversifiering mot förnybar energi och energieffektivisering. Regeringen har fått gehör för majoriteten av sina förslag och kan därmed acceptera slutsatserna.

Dp 4 a). Förslag om oljelagringsdirektiv

- Policydebatt

15910/08 ENER 393,
5532/1/09 ENER 22 REV 1

Förslaget har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

Bakgrund

Direktivförslaget ingår som en del i den andra strategiska energiöversynen från den 13 november 2008. Förslaget presenterades för rådsarbetsgruppen för energi den 8 januari 2009 och har därefter behandlats en gång i samma rådsarbetsgrupp den 27 januari. Förslaget är

nu föremål för en första policydebatt vid TTE-rådet den 19 februari 2009.

Förslaget syftar i flera delar till att synkronisera EUs och IEAs regelverk för beredskapslagring av oljeprodukter. Medlemsstaterna föreslås en plikt att hålla beredskapslager motsvarande 90 dagars nettoimport eller 70 dagars konsumtion, beroende på vilken mängd som är störst. Förslaget omfattar regelverk för beredskapslagrens tillgänglighet, övervakning, delegering mellan lagerpliktiga aktörer och rapportering till kommissionen, samt mekanismerna för agerande vid allvarlig kris.

TTE-rådets policydebatt ska behandla om de föreslagna åtgärderna är tillräckliga och proportionerliga, samt om förslaget är väl utformat för att hantera en krissituation.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer de mål åtgärderna syftar till att uppnå. Regeringen anser att både Sveriges nuvarande modell och den föreslagna modellen är tillräckliga för att nå dessa mål. Regeringen anser dock att förslaget inte är proportionerligt då kostnaderna för den föreslagna modellen riskerar bli avsevärt högre utan att uppnå högre beredskapssäkerhet i medlemsstater med väl fungerande system. Regeringen anser att förslaget är väl utformat för att hantera en krisituation.

4 b). Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om rådets direktiv 2004/67/EG av den 26 april 2004 om åtgärder för att säkerställa en tryggad naturgasförsörjning

- policydebatt

15905/08 ENER 389, KOM (2008) 769 slutlig
5532/1/09 ENER 22 rev 1

Bakgrund

Den 13 november 2008 presenterade kommissionen sin andra strategiska energiöversyn (SER 2). KOM har enligt bestämmelserna i rådets direktiv 2004/67/EG av den 26 april 2004 om åtgärder för att säkerställa en tryggad naturgasförsörjning (gasförsörjningsdirektivet) utvärderat genomförandet av direktivet. Resultatet av utvärderingen presenterades i samband med SER 2, tillsammans med ett antal alternativ för framtida förbättringar.

Dessa berör ytterligare harmonisering av normer för försörjningstrygghet, en utvidgning av de förbrukarkategorier som omfattas av medlemsstatens ansvar för försörjningen samt en indikator som anger försörjningstrygghetsmarginalen. Därtill förs resonemang kring en krisberedskapsplan på regional- eller EU nivå samt solidaritet baserat på en kompensationsmekanism och behovet av ökad transparens. Några förslag om strategiska lager på EU nivå läggs inte fram, men det anges att utvecklingen av kommersiella lager bör uppmuntras.

Syftet med meddelandet var att inleda en debatt för att förbereda en kommande översyn av gasförsörjningsdirektivet. Kommissionens slutsatser kring utvärderingen är föremål för remiss till mars 2009 och de kommande ändringsförslagen från kommissionen var aviserade till 2010. Kommissionen väntas dock med anledning av nyårets gasförsörjningskris tidigarelägga sitt arbete med ändringar av gasförsörjningsdirektivet. Enligt rådslutsatserna från det extrainkallade energiministermötet 12 januari 2009 ska särskilt definitionen av ett betydande försörjningsavbrott och därtill kopplade krismekanismer påskyndas i kommissionens arbete. Energiministrarna ska hålla en riktlinjedebatt kring de viktigaste problem och lösningar som kommissionen ska inrikta sitt fortsatta arbete på.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen har ställt sig bakom rådslutsatserna 12 januari 2009 om att påskynda översynen av gasförsörjningsdirektivet. Sverige har en mycket begränsad gasmarknad och vi drabbades inte av gasförsörjningskrisen eftersom vi försörjs genom en förbindelse från Danmark. Den framtida försörjningstryggheten för gas till Europa har hittills inte tillhört de högst prioriterade energifrågorna. Regeringen är dock som inkommande ordförandeskap beredd att hantera de förslag som kommer att vidtas som ett svar på krisen.

Dp 5 Övrigt

- Information från den bulgariska delegationen om toppmöte om energi Sofia 24-25 april 2009
5965/09

Bakgrund

Bulgarien har tagit initiativ till ett toppmöte, ”Natural Gas for Europe: Security and Partnership” i syftet att fortsätta dialogen om energiförsörjning med EU:s främsta samarbetspartners på området, sammanlagt från 28 länder. Grunden är den dialog bulgarerna haft i frågan de senaste två åren på statsöverhuvudsnivå med länderna i de kaspiska och central asiatiska staterna. Den första delen av konferensen ska ägnas åt trender, principer och politik för energiförsörjning och den

andra åt den södra gaskorridoren. Syftet med punkten är att den bulgariske ministern vill informera om detta toppmöte.

Förslag till svensk ståndpunkt

Inte aktuellt. Endast informations punkt.